

ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ημερομηνία : 26-ΙΟΥΛΙΟΥ-2003

Διάρκεια : 3 Ώρες

Ερώτηση 1 (Να απαντηθεί στα Ελληνικά)

1. Ποια είναι τα κύρια στοιχεία Υποσταθμού χαμηλής τάσης ;
2. Ποια είδη διακοπών χαμηλής τάσης γνωρίζετε ;
3. Ποιες είναι οι επιπτώσεις της διακύμανσης τάσης στους καταναλωτές-χρήστες ΗΕ ;
4. Κάντε μια σύγκριση και αναφέρετε τις χρήσεις του εναλλασσόμενου και συνεχούς ρεύματος
5. Ποιοι είναι οι λόγοι εγκατάστασης υπογείων δικτύων;

Βαθμοί : 20

Ερώτηση 2 (Να απαντηθεί στα Ελληνικά)

1. Τι είναι το φαινόμενο corona; *σελ. 137 & 115*
2. Ποιοι τύποι μονωτήρων χρησιμοποιούνται στις γραμμές Μεταφοράς ΗΕ ;
κάντε μια σύντομη περιγραφή
3. Τι είναι η Ωμική και τι η επαγωγική αντίσταση αγωγών ;
4. Ποιος είναι ο ρόλος των αλεξικέραυνων και πως λειτουργούν;
5. Πως προστατεύεται ένας υποσταθμός από Υπέρταση;

Βαθμοί : 20

Ερώτηση 3 (Να απαντηθεί στα Ελληνικά)

1. Ποιες είναι οι διαφορές ελαιοδιακόπου και διακόπου αέρος ;
2. Ποια είναι τα κύρια μέρη (εγκαταστάσεις , συσκευές) μιας γραμμής Μεταφοράς ;
3. Πως μεγαλώνει η αξιοπιστία ενός συστήματος Μεταφοράς ΗΕ;
4. Τι είναι οι απώλειες γραμμής Μεταφοράς και πως μετρώνται ;
5. Κάντε μια σύγκριση χάλκινων και αγωγών από αλουμίνιο

Βαθμοί : 20

Συνέχεια στην δεύτερη σελίδα

Ερώτηση 4 (Να απαντηθεί στα Ελληνικά)

1. Περιγράψτε το ηλεκτρολογικό μέρος ενός ατμοηλεκτρικού σταθμού
2. Τι είναι η χρονολογική καμπύλη φορτίου και σε τι χρησιμεύει ;
3. Πως πρέπει να αποφασίζουμε ανάμεσα σε πολλές υποψήφιες μονάδες παραγωγής ΗΕ ποια πρέπει να επιλέξουμε για το σύστημα παραγωγής ;
4. Ποια είναι η σημασία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο ;
5. Ποιες είναι οι επιπτώσεις ενός blackout ; Πως μπορεί να μετρηθεί το κόστος ενός blackout για την ΑΗΚ ;

Βαθμοί : 20

Ερώτηση 5 (Να απαντηθεί στα Αγγλικά)

In what commercial areas – apart from electricity production and distribution - can EAC be activated in the Republic of Cyprus ;
How the employees and EAC can be benefit from these activities ;

Βαθμοί : 20

ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΒΟΗΘΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ημερομηνία : 26 Ιουλίου, 2003

Διάρκεια : 2 ώρες

Απαντήστε και στις ΔΥΟ πιο κάτω ερωτήσεις σε ξεχωριστά φύλλα

Ερώτηση 1: CASE STUDY: THE BUDGET DEFICIT

The case presents both sides of the debate. You are expected to offer answers to the question below. Please remember that there are no right or wrong answers. You have to support your position—which ever that may be. Take care not to neglect the content of the case and please put your arguments clearly and methodically.

Question:

The vast majority of experts agree that there is a huge problem with the public budget deficit and that urgent steps have to be taken. Their views and arguments have been outlined in the case. Please take a position on how best we can solve this most serious problem which is suffocating (ασφυκτιά) our economy.

Ερώτηση 2: "ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ"

Η παρούσα περιπτωσιακή μελέτη παραθέτει δύο πλευρές του θέματος. Αναμένεται από σας να δώσετε απάντηση στο ερώτημα που σας υποβάλλεται έχοντας υπόψη πως δεν υπάρχει ορθή ή λανθασμένη απάντηση. Θα πρέπει να υποστηρίζετε τη θέση που υιοθετείτε—όποια και εάν είναι αυτή. Προσέξτε: η απάντηση σας θα πρέπει να λάβει υπόψη το περιεχόμενο της περιπτωσιακής μελέτης και τα επιχειρήματα σας θα πρέπει να διατυπωθούν μεθοδικά και με διαύγεια.

Ερώτηση:

Λειτουργεί ικανοποιητικά το σημερινό μοντέλο της οικονομίας μας που βασικά στηρίζεται στον τουρισμό ή θα πρέπει να ψάξουμε για ένα καινούργιο; Εάν υπάρχει ανάγκη για αλλαγή κατεύθυνσης προς που θα πρέπει να πάμε; Μπορείτε να υποστηρίζετε όποια θέση θέλετε. Όμως, θα πρέπει να τεκμηριώσετε τη θέση σας με σωστά επιχειρήματα.

THE BUDGET DEFICIT

And how to deal with it

The other day, one of Cyprus' respected financial papers covered extensively the issue of the public budget deficit and the immense problems this is creating; especially with regards to our Euro zone ambitions. The same issue was also covered extensively by the mass circulation newspapers a few days later. Again, the same concerns were raised. All the experts who were asked by the media to express their views on the problem agreed that the massive (ογκώδεις) tax revenues which are collected from the people of Cyprus are not enough to cover our spending requirements.

They all agreed that the main culprit (ένοχος) is the huge spending which goes to maintain the civil service. One expert said succinctly (λακωνικά) that the Cypriot tax payer is called upon to pay roughly CY£2.4 million per day (365 days a year) to cover the salaries and benefits of the civil servants alone. Expenditure on the civil service payroll registered a massive 25% increase since the year 2000 and no relief is in sight. Another expert noted that at the rate we are going we will not be able to meet the Maastricht requirements. And, consequently, our entry to the Euro zone will be threatened.

This debate on the public budget deficit was carried out by experts, without acrimony (πικρότητα) and with a focus on the issues which are critical to the case. As is common in such debates no blame for the creation of the problem was apportioned (είχε καταμεριστεί.) The debate, rightly, focused on what caused the problem and how the situation can be improved. The experts had no ulterior motives (δεν δρούσαν συμφεροντολογικά), no hidden agenda and no particular audience to satisfy. They have no authority to take decisions, however, and cannot take action to correct the situation. Their arguments carry morale weight only.

It is often said that "politics is the art of compromise." The decision as to what to do will be taken after all the arguments are put forward by all those with a vested interest in the case. And, in a tiny country where lobby groups vie (συναγωνίζονται) for position all the time one is likely to hear all sorts of arguments; some of which will probably bear little similarity to the arguments put forward by the experts. The experts warned that no attempt should be made to solve the problem through more taxation as this would be suicidal. The experts recommended cutting down on expenditure. But, who knows what will happen at the end? Will the people be asked to shoulder an even greater tax burden than the one they already carry or will a way be found to reduce expenditure? The experts stressed repeatedly that taxation will for certain worsen the problem and will harm our economy. They warned that if taxation is finally the "solution" to the problem then spending will continue unabated. And, a few years later the same problem will resurface, but in a much virulent (δηλητηριώδη) form calling for a correct solution. And if this happens we will be pushing ourselves further away from the Maastricht criteria.

As Cyprus relies heavily on tourism and other services, the business community and concerned citizens are worried that a mishandling of the public budget deficit will for certain come back to haunt us. Taxes are already crippling our tourist industry and

are making our tourist product expensive. Already the hoteliers and other sectors of the tourist community are crying out loud for a reduction in taxes (CTO tax, etc.) They are worried that the industry is losing its competitiveness. Some are already apportioning (καταμερίζουν) some of the blame for falling tourist figures to the high price tag (τιμή) of our tourist product.

The experts claim that excessive spending is not new and that it has just come to the fore (προσκήνιο) because of the cumulative damage it has caused to our economy over the years. Some, claim that the unchecked recruitment, low productivity (which requires more people to do the job) high salaries (which are much higher than the market rate) and the huge pension reserves for the civil service are taking their toll and have brought us to the brink (χείλος του γκρεμού.) Experts claim that we have too many civil servants; and very expensive at that. The total cost of employment for our civil service as a percentage of our Gross Domestic Product is far too high. Cyprus scores very badly on this very important index proving that as a country we spend a disproportionate portion of our income on running the civil service.

One expert pointed to some less disturbing (but morally unacceptable) developments in the area of public spending. He pointed to the subsidies paid to our public radio and television. Even though everyone agrees on the need for public radio and television the expert questioned the cost of running this service. The salaries and benefits paid to these employees are a multiple of those paid by the private sector. And, the number of employees needed to produce roughly the same product is again a multiple of that of the private channels. So, the argument goes: “yes” to public TV and radio but “no” to excessive staffing levels and exorbitant (υπερβολικό) payroll. Another argument, which only recently is beginning to surface, is that of subsidising football teams, paying for their debts, letting them get away with not paying their taxes and sometimes their social security, etc. If indeed we have no money to help the disadvantaged (the older people who are not covered by social security receive from the budget a meagre £144 a month and are expected to survive on that) how come we have money to spend on extravagance (σπατάλη)?

The government is therefore asked to fight a never ending battle to secure funds to pay for the neck-breaking civil service payroll, excessive salaries for the public TV and radio, subsidies to football teams that failed to exercise financial prudence (φρονιμάδα), etc, etc. Many are worried that we are beginning to lose the battle and are thus threatening our economy.

To the independent and unbiased expert the situation is crystal clear, the data is on the table, the figures are staring everyone in the eyes and the looming threat is there for all to see. Why then are we not in a hurry to forestall the bad things that are about to befall on us? Why is the debate continuing long after the die has been cast (ο κύβος έχει ριφθεί) and the experts have passed their unanimous verdict? Why are we wasting valuable and costly time considering that every day that elapses without action costs the tax payer a lot of money and endangers the economy?

A good number of solutions have been proposed by the experts. These range from a dose of mild medicine, which will surely not solve the problem at the end of day, to other more potent potions (δυνατή δόση φαρμάκου.) Mild solutions include the costing of the services provided by the public service to see how much these are

costing us and hopefully sharpen people's appreciation of the problem. This exercise, others say, could take ages to complete and will push us into another meaningless debate. We will, therefore, be involved in a dead-end exercise while the public coffers (θησαυροφυλάκιο) will be bleeding profusely (αιμορραγεί.) The same goes for the argument that supports the lowering of the starting salaries of civil servants. This proposition, some content, will again take us nowhere and will not stop the bleeding. It will only provide a vague promise for less bleeding in the future. In other words, it will take decades before this proposal can have any meaningful effect (if it ever does) and clearly it will do nothing in the direction of providing immediate relief. Others have suggested a freeze on the civil service payroll. This may sound a good idea but in the end it will most likely fail because it cannot be sustained in the long term. Every couple of years we have one or another election and there will be huge pressures to unfreeze salaries.

Others, who call themselves realists, claim that the problem needs an immediate solution; right now. These people reason that the problem is formidable, it is killing the economy and is providing hardship to the disadvantaged who have to compete for funds and routinely come out second best as they do not speak with one voice and have no leverage to bring to bear. Therefore, something radical needs to be done right away. They propose measures that can have an immediate effect; cutting the civil service payroll down, for example. After all, most of us cut our expenses down whenever we are faced with very serious financial problems. And, private enterprise does this routinely in order to survive. The following ways were suggested in the direction of cutting the civil service payroll down: a) reducing the manning levels, i.e. having less and more productive employees and b) bringing the salary levels for civil servants to the level of that of other Western countries where the civil servants are paid 20 or so percent less than their counterparts in the private sector. After all private sector employees take risks and are subject to being fired as and when things go wrong. In this way, they recon (διατείνονται), the long overdue fairness to the taxpayer will have been established.

Still, others believe that the real solution to this most serious drain on public finances lies with doing all of the above (reduction of manning levels and salaries) and also contracting out hundreds of tasks that can be performed cheaper, and probably better, by outsiders. Outsourcing would reduce the manning levels even further and would enhance public finances. They point to examples such as the hospitals in developed economies where it was realised that the core function of a hospital is providing preventive and curative (θεραπευτική) medicine rather than dealing with issues such as the laundry and catering. They, therefore, decided to contract out these and other tasks and the hospital management no longer has to concern itself with whether or not there is enough detergent to do the laundry. Instead, they concentrate on setting the laundry standards and ensuring that the delivered product is as agreed. In this way they manage to make huge savings and in most cases they also get a better product as well. At the end the patient is better off and pays less. And, most significantly the hospital can concentrate on improving the health of patients.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Πανάκεια ή Πανδώρα;

Πολλά έχουν ειπωθεί για την σημασία του τουρισμού πάνω στην οικονομία της Κύπρου. Ορισμένοι χαρακτήρισαν τις επιδόσεις μας στον τουρισμό σαν «μικρό θαύμα.» Οι αφίξεις τουριστών συνήθως ξεπερνούν τα 2 εκατομμύρια ετησίως αποδεικνύοντας έτσι τη σημασία του έργου που επιτελείται. Πέραν των 70.000 ατόμων ασχολούνται σήμερα με τον τουρισμό και καθιστούν το τομέα αυτό σαν την κυριότερη πηγή εργοδότησης στην Κύπρο. Δηλαδή, σήμερα ο τουρισμός αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της οικονομίας μας.

Για να δείξουν την σημασία των επιτευγμάτων μας στον τουρισμό ορισμένοι φέρνουν σαν παράδειγμα το τουριστικό ρεύμα άλλων γειτονικών χωρών. Η Αίγυπτος, για παράδειγμα, είναι πολλές φορές μεγαλύτερη από την Κύπρο και διαθέτει πέραν του 30% των αρχαιοτήτων του κόσμου. Εν τούτοις προσελκύει τους ίδιους περίπου αριθμούς τουριστών όπως και η μικρή Κύπρος.

Ο τομέας του τουρισμού προσέλκυσε τεράστιες επενδύσεις και γι' αυτό βλέπουμε σήμερα την Κύπρο να διαθέτει πολλά όμορφα και σύγχρονα ξενοδοχεία 5+ αστέρων τα οποία διαθέτουν όλες τις ανέσεις. Μεγάλες επενδύσεις έχουν γίνει και σε ξενοδοχεία τριών αστέρων καθώς και σε «χοτέλ απάρτμεντς.» Επίσης, η Κύπρος διαθέτει σήμερα γήπεδα γκόλφ, *water parks*, *time machines* και θεματικά πάρκα που εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν. Για στήριξη των πιο πάνω υπάρχει μια πλειάδα από εστιατόρια, κερφετερίες και μπαρς. Την τουριστική βιομηχανία υπηρετούν επίσης διάφορες εταιρείες που ασχολούνται με υπηρεσίες όπως: η ενοικίαση αυτοκινήτων, τα εκδρομικά ταξίδια, οι θαλάσσιες κρουαζιέρες, οι αεροπορικές μεταφορές, κτλ. Και, η επιβίωση όλων εξαρτάται από το κατά πόσο πηγαίνει καλά ή όχι ο τουρισμός στην Κύπρο. Χιλιάδες άτομα, από μάγειροι μέχρι εκπαιδευτές κατάδυσης, στηρίζονται στο εισόδημα που παράγει ο τουρισμός. Ο τουρισμός αποτελεί επίσης των αιμοδότη των κρατικών ταμείων μια και η βιομηχανία καταβάλλει τεράστια ποσά σε φόρους διαφόρων μορφών.

Παρά τα μεγάλα επιτεύγματα της Κύπρου στον τουρισμό δύο απειλές φαίνεται να προκαλούν αγωνία σε ολόκληρη τη βιομηχανία. Συγκεκριμένα: α) τα προβλήματα της υποδομής και του περιβάλλοντος και β) οι συγκριτικά ψηλές τιμές των προσφερομένων υπηρεσιών προκαλούν κλυδωνισμούς. Στο χώρο της υποδομής έχουν ήδη γίνει τεράστια έργα κυρίως σε ότι αφορά το δίκτυο αυτοκινητοδρόμων που συνδέει τις πόλεις της Κύπρου. Η παροχή υπηρεσιών σε ότι αφορά τις τηλεπικοινωνίες και την ηλεκτροδότηση αποτελεί υπόδειγμα για πολλές άλλες μικρές χώρες. Και, με τον επερχόμενο ανταγωνισμό οι παρεχόμενες υπηρεσίες στους πιο πάνω δύο τομείς θα βελτιωθούν ακόμα περισσότερο. Η υδατοπρομήθεια επίσης έχει βελτιωθεί σημαντικά, παρόλο που συνεχίζουν να υπάρχουν ακόμα προβλήματα. Νέα, σύγχρονα αεροδρόμια πρόκειται να αναγερθούν σύντομα με την μέθοδο του BOT (*build, operate and transfer*.) Η μέθοδος ανέγερσης των αεροδρομίων βοηθά την τουριστική βιομηχανία (όπως και όλο τον κόσμο) μια και θα αποφευχθεί η καταβολή επιπρόσθετων φόρων και η αλυσιδωτή αύξηση των τιμών. Ο κατάλογος των βελτιωτικών έργων υποδομής είναι μεγάλος και γι' αυτό δεν είναι δυνατό να καλυφθεί από την παρούσα περιπτωσιακή μελέτη.

Ο επικριτές του τουριστικού προϊόντος έχουν και αυτοί το δικό τους κατάλογο προβλημάτων και αταξιών που μειώνουν την αξία του προϊόντος και το καθιστούν λιγότερο ελκυστικό. Στο κατάλογο τους, οι επικριτές συμπεριλαμβάνουν και τα ακόλουθα αρνητικά στοιχεία: Την απουσία πεζοδρομίων που αποτελεί κίνδυνο για τον πεζό. Τις ακαθαρσίες στους δρόμους που πολλές φορές δίνουν την εντύπωση τριτοκοσμικής νοοτροπίας και πρακτικής. Φέρνουν σαν παράδειγμα τα πολυάριθμα σακούλια που γεμίζουν από ακαθαρσίες όταν καθαρίζονται οι υπεραστικοί δρόμοι. Και, πολλοί διερωτούνται πως είναι δυνατό να μαζευτούν τέτοιοι μεγάλοι όγκοι ακαθαρσίας στους δρόμους. Τα πετάμενα στους αυτοκινητόδρομους μας άδεια κουτιά χυμού, πλαστικά, κτλ., δημιουργούν αρνητική εικόνα στο ξένο. Νεκρά σκυλιά συχνά βρίσκονται πετάμενα στους δρόμους χωρίς μέριμνα για την περισυλλογή τους. Ο ξένος δεν μπορεί να αντιληφθεί γιατί τόσα σκυλιά σκοτώνονται από αμέλεια των οδηγών στην Κύπρο. Και, πολλοί ξένοι ήδη γνωρίζουν για τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε προς τα ζώα, π.χ. εγκατάλειψη ή ακόμα και δηλητηρίαση τους.

Κύριο πρόβλημα αποτελεί επίσης και η ανεξέλεγκτη και άτακτη τοποθέτηση νταπέλλων από άτομα που πολλές φορές λειτουργούν παράνομα καθώς και η αδυναμία των αρχών να πατάξουν την παρανομία. Πολλές φορές οι εστιατώρες μποδίζουν την διέλευση πεζών επειδή τοποθετούν τραπέζια και καρέκλες στα πεζοδρόμια παράνομα. Ακαλαίσθητα κτίρια, με μεταλλικά ντεπόζιτα νερού και ηλιακά στην οροφή τους ασχημίζουν τις πόλεις και τα χωρία μας. Ξανά, ο πλήρης κατάλογος των αδυναμιών του τουριστικού μας προϊόντος δεν μπορεί να καταγραφεί στην παρούσα περιπτωσιακή μελέτη.

Το πρόβλημα με τις τιμές του τουριστικού μας προϊόντος προκαλεί αγωνία καθότι η τιμή αποτελεί κύριο παράγοντα για την προσέλκυση τουρισμού. Οι ξενοδόχοι και οι άλλοι εμπλεκόμενοι στην βιομηχανία παραπονιούνται πως το ψηλό κόστος απειλεί τις επιχειρήσεις τους. Παραπονιούνται πως η δέσμη φόρων που καλούνται να καταβάλουν μαζί με το συνεχώς αυξανόμενο εργατικό κόστος καθιστούν αδύνατη την κερδοφορία. Για υποστήριξη της θέσης τους κάμνουν αναφορά στα αποκαρδιωτικά οικονομικά αποτελέσματα των μονάδων τους καθώς και στη φτώχη απόδοση του κεφαλαίου τους. Και, η κατάσταση δεν φαίνεται να βελτιώνεται. Οι τουριστικοί πράκτορες συνεχίζουν να ζητούν περαιτέρω μείωση των τιμών και απειλούν πως θα σταματήσουν να φέρνουν τους πελάτες τους στην Κύπρο εάν δεν μειωθούν οι τιμές ακόμα περισσότερο. Οι ξενοδόχοι γνωρίζουν τους κινδύνους και την απειλή για τη βιομηχανία εφόσον οι τουριστικοί πράκτορες πιστεύουν πως οι τιμές μας είναι ψηλές. Ακόμα και η τιμή των £16 το βράδυ με πρόγευμα φαίνεται στους τουριστικούς πράκτορες ψηλή για ένα ξενοδοχείο τριών, ακόμα και τεσσάρων, αστέρων. Στη διαπραγματευτική τους τακτική οι τουριστικοί πράκτορες κάμνουν αναφορά στα προβλήματα υποδομής, περιβάλλοντος και εξυπηρέτησης και ζητούν να τα εξαργυρώσουν με χαμηλότερες τιμές. Τακτικά κάμνουν αναφορά στα μειονεκτήματα της Κύπρου καθώς και στα πλεονεκτήματα των άλλων τουριστικών προορισμών ελπίζοντας έτσι πως θα κερδίσουν ακόμα χαμηλότερες τιμές. Τονίζουν πως ολόκληρη η Κύπρος αποτελεί προορισμό τριών αστέρων (3+ αστέρων στην καλύτερη περίπτωση) και έτσι η βιομηχανία δεν μπορεί να απαιτεί ψηλές τιμές. Επιμένουν πως οι τιμές θα πρέπει να συνάδουν με τις προσφερόμενες υπηρεσίες και την ποιότητα του προϊόντος.

Τα τελευταία 2-3 χρόνια ήταν άσχημα για τον τουρισμό της Κύπρου. Οι τρομοκρατικές ενέργειες της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, η βία στη Μέση Ανατολή, η απειλή χρήσης βίας, ο πόλεμος του Ιράκ και ο κίνδυνος της άτυπης πνευμονίας ήταν όλα καταλυτικά για την πορεία του τουρισμού μας. Όμως, τα τελευταία χρόνια ήταν και αρκετά διαφωτιστικά μια και μας βοήθησαν να αντιληφθούμε καλύτερα πόσο ευαίσθητη είναι η τουριστική βιομηχανία σε πολιτικές και άλλες εξελίξεις. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που άρχισαν να προβληματίζονται με το κατά πόσο η οικονομία μας θα πρέπει να στηρίζεται τόσο πολύ στον τουρισμό.

Ανεξάρτητα από τα πολιτικά και άλλα προβλήματα που επιρεάζουν τον τουρισμό μας υπάρχει και η αγωνία σχετικά με το προφίλ του τουρίστα που ταιριάζει στην Κύπρο. Είναι καλά γνωστό πως ο μαζικός τουρισμός είναι άκρως αναίσθητος στις τιμές και εύκολα αντιδρά αρνητικά σε τυχόν αυξήσεις. Ορισμένοι πιστεύουν πως η Κύπρος θα πρέπει να στοχεύει στην προσέλκυση “υψηλής ποιότητας” τουριστών (ενοώντας προφανώς τουρίστες που είναι διαθετημένοι να πληρώσουν ψηλές τιμές.) Όμως, η λογική αυτή έρχεται σε αντίθεση με τα επιχειρήματα άλλων που πιστεύουν πως η ποιότητα που προσφέρει η Κύπρος δεν δικαιολογεί τέτοιο στόχο. Ο πλούσιος είναι απαιτητικός και έχει τη δυνατότητα να επιλέξει καλύτερους προορισμούς.

Άλλοι πιστεύουν πως σαν Κύπρος έχουμε ρισκάρει τα πάντα και πως έχουμε εγκαταλήψει τις συμβατικές μας ασχολίες όπως είναι η γεωργία και η ελαφριά βιομηχανία (π.χ. ένδυση) υπέρ μιας μόνο ασχολίας. Ορισμένοι πιστεύουν πως η κατάσταση δεν είναι ανατρέψιμη, δεδομένης της εισδοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σαν μέλος της ΕΕ θα πρέπει αναγκαστικά να ασχοληθούμε σε τομείς στους οποίους διαθέτουμε συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες χώρες. Ο ήλιος αποτελεί το μεγαλύτερο μας πλεονέκτημα και μας βοηθά να προσελκύσουμε τους τουρίστες. Η γεωργία, διατείνονται όσοι πιστεύουν στον τουρισμό, απαιτεί φθηνή γη, φθηνό και άφθονο νερό καθώς και φθηνά εργατικά χέρια. Και, εμείς δεν διαθέτουμε ούτε ένα από τα πιο πάνω. Επιπρόσθετα, συνεχίζουν, οι νέοι προτιμούν να εργάζονται στον τουρισμό παρά στα χωράφια. Η βιομηχανία, συνεχίζουν, δεν έχει μέλλον καθότι δεν διαθέτουμε τις πρώτες ύλες και η ντόπια αγορά είναι μικρούτσικη και δεν μπορεί να στηρίξει την βιομηχανία που απαιτεί δυνατή ντόπια βάση. Εξάλλου, τα περισσότερα πράγματα μπορούν να εισαχθούν από το εξωτερικό σε κλάσμα της αξίας των ντόπιων προϊόντων. Φέρνουν σαν παράδειγμα την κατάρρευση των βιομηχανιών ένδυσης και υπόδυσης οι οποίες απέτυχαν να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά. Άλλοι διατείνονται πως θα πρέπει να μπορούμε με δυναμισμό στο χώρο των υπηρεσιών, π.χ. στα χρηματοοικονομικά και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι σκεπτικιστές διατείνονται πως τόσο τα χρηματοοικονομικά όσο και η τριτοβάθμια εκπαίδευση απαιτούν παράδοση την οποία εμείς δεν διαθέτουμε. Το τραπεζιτικό μας σύστημα είναι μικρό και ασήμαντο στη βάση της παγκόσμιας κλίμακας, λένε, και υποφέρει από περιορισμούς που το καθιστούν μη ανταγωνιστικό σε σχέση με τα μεγάλα οικονομικά κέντρα της Ευρώπης. Ο χώρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βρίσκεται στα πρώτα του στάδια μόνο, δεν υπάρχει καθαρή κατεύθυνση στήριξης της από την κυβέρνηση, συχνά αλλάζουν οι σχετικοί νόμοι και η ερμηνεία των κανονισμών ποικίλει ανάλογα με το ποιος τους ερμηνεύει. Κυρίως όμως, διατείνονται οι σκεπτικιστές, δεν υπάρχει καθαρή κυβερνητική πολιτική στο θέμα της προσφερόμενης από μη κρατικά ιδρύματα παιδείας. Η κυβερνητική γραφειοκρατία είναι προσηλωμένη, λένε, σε παλιές καταστάσεις που θέλουν την τριτοβάθμια

εκπαίδευση να προσφέρεται από το κράτος μόνο. Κάτι τέτοιο αποθαρρύνει τα ξένα πανεπιστήμια από του να έρθουν στην Κύπρο. Δεν είναι αρκετό, λένε, απλά να μνημονεύεται η ιδιωτική πρωτοβουλία.

Έτσι, γενιέται το ερώτημα. “Που πάμε από εδώ και πια στρατηγική υιοθετούμε;” Οι περισσότεροι συμφωνούν πως δεν πρέπει να υπάρχει υπερεξάρτηση από τον τουρισμό και πως δεν μπορεί ένας μόνο τομέας να κατευθύνει την οικονομική μας ζωή. Η υπερεξάρτηση μας δημιουργεί σοβαρά διλήμματα και μας καθιστά όμηρους σε διάφορες αρνητικές εξελίξεις. Ότι απειλεί τη λειτουργία της τουριστικής βιομηχανίας, όπως για παράδειγμα μια απεργία ή ένας πόλεμος, προκαλεί αναστάτωση σε ολόκληρη την Κύπρο γιατί όλοι γνωρίζουμε τις επιπτώσεις στην οικονομία μας. Όλοι θέλουμε να βρούμε μια καλή λύση η οποία να διευρύνει και να προστατεύει την οικονομία μας.